

Sygn. akt II CNP 16/18

POSTANOWIENIE

Dnia 18 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczak

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 18 maja 2018 r.,
skargi K.W.

o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 9 marca 2017 r., sygn. akt XV Ca [...] /16 wydanego
w sprawie z powództwa K.W.
przeciwko W.D. i S.K.
o zapłatę,

**odrzuca skargę i oddala wniosek pełnomocnika powoda
o przyznanie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 424⁵ § 1 k.p.c., do konstrukcyjnych elementów skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia należy oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części, przytoczenie podstaw skargi oraz ich uzasadnienie, wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny, uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy, wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe oraz wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem.

Wymagania te korespondują ze specyfiką skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, jako nadzwyczajnego środka prawnego, który nie służy uchyleniu lub zmianie prawomocnego orzeczenia, lecz inicjuje pierwszą fazę postępowania zmierzającego do realizacji odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa z tytułu wydania niezgodnego z prawem prawomocnego orzeczenia sądu (art. 417¹ § 2 k.c. w związku z art. 77 Konstytucji RP). Muszą być one przytoczone odrębnie i samodzielnie, każde niezależnie od pozostałych, co prowadzi do wniosku, że skarga niespełniająca któregokolwiek z nich dotknięta jest tzw. brakiem istotnym, nienaprawialnym w reżimie właściwym dla usuwania braków formalnych (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).

W skardze złożonej przez K.W. od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 9 marca 2017 r., sygn. akt XV Ca [...] /16, nie uczyniono zadość w pierwszej kolejności wymaganiu wskazania przepisów prawa, z którymi zaskarżony wyrok jest niezgodny (art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c.). Podkreślenia wymaga, że przytoczenie podstaw skargi i wypełniających je zarzutów naruszenia prawa materialnego lub procesowego (art. 424⁵ § 1 pkt 2 w związku z art. 424⁴ k.p.c.) oraz przytoczenie przepisu, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne (art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c.), są odrębnymi konstrukcyjnie elementami skargi. Łączy się to z założeniem, że niezgodność z prawem w rozumieniu art. 424¹ k.p.c. oznacza kolizję z

konkretnym przepisem merytorycznym (materialnym, pozytywnym), który stanowił podstawę uwzględnienia lub oddalenia powództwa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2017 r., I CNP 7/17, niepubl. i powołane tam orzecznictwo), który może, lecz nie musi pokrywać się z przepisami wskazanymi w zarzutach skargi. Powinność określona w art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c. nie może być zatem zastąpiona przez przytoczenie podstaw skargi i wskazanie w nich określonych przepisów prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2017 r., V CNP 28/17, niepubl.).

Skarga nie spełniała również wymagania wykazania, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.). W celu spełnienia tego warunku nieodzowne jest przeprowadzenie wyводу prawnego (wykazanie) niemożności podważania zaskarżonego rozstrzygnięcia w drodze innych środków prawnych, niewystarczające jest natomiast stwierdzenie (wskazanie), że taka sytuacja ma miejsce (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 140, i z dnia 27 października 2016 r., I CNP 18/16, niepubl.). Tymczasem w skardze ograniczono się do lakonicznego stwierdzenia, odpowiadającego treści art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., nie nawiązując nawet do wchodzących w rachubę w okolicznościach sprawy konkretnych środków zaskarżenia. Nie jest przy tym rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie za stronę kwestionującą prawomocne orzeczenie przyczyn niemożności wzruszenia go w innym trybie, skoro przyczyn tych skarżący nie wskazał w treści skargi.

Wreszcie, w skardze nie uprawdopodobniono również wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy (art. 424¹ § 1 pkt 4 k.p.c.). W świetle utrwalonego orzecznictwa konieczne jest w tej mierze przeprowadzenie odrębnego wyводу przekonującego, że szkoda została wyrządzona oraz określającego czas jej powstania, postać i związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem. Skarżący powinien przytoczyć wszelkie znane mu twierdzenia faktyczne dotyczące tych okoliczności, pozwalające na ocenę prawdopodobieństwa powstania szkody i koniecznego związku przyczynowego. Powinien także powołać dowody lub co najmniej ich surogaty, które uczynią twierdzenie o wyrządzeniu szkody wiarygodnym (por. postanowienia

Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 16, z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7 - 8, poz. 141, z dnia 5 października 2017 r., II CNP 20/17, niepubl., i z dnia 28 listopada 2017 r., III CNP 19/17, niepubl.). Skarżący nie podjął nawet próby tak rozumianego uprawdopodobnienia szkody, ograniczając się do stwierdzenia, że szkoda wynika z pochopnego odmówienia mu ochrony dóbr osobistych. Należy przy tym zauważyć, że oddalenie powództwa o określoną kwotę nie może być utożsamiane z wyrządzeniem w tym zakresie szkody (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 sierpnia 2015 r., II CNP 15/15, niepubl., z dnia 14 kwietnia 2016 r., II CNP 2/16, niepubl., i z dnia 4 września 2017 r., IV CNP 2/17, niepubl.); skarżący nie poczynił zresztą żadnych bliższych rozważań, które zmierzałyby do skonkretyzowania wyrządzonego mu uszczerbku.

Z tych względów, na podstawie art. 424⁸ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, oddalając zarazem wniosek pełnomocnika skarżącego o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, ponieważ wniesienie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia podlegającej odrzuceniu z powodu braków konstrukcyjnych nie uzasadnia ich przyznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2012 r., IV CNP 17/12, niepubl., z dnia 29 września 2017 r., III CNP 8/17, niepubl., i z dnia 5 października 2017 r., II CNP 20/17, niepubl.).

jw

ał